

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvoščijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pet-
stobine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za
pol leta 1 gid. 80 kr., za četrť leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Državni zbor otvorjen.

V sredo, dne 18. t. m. pričelo se je po dolgem praznovanju novo, t. j. 16. zasedanje državnega zbora.

Kaj bo prineslo državi, kaj pa nam Slovanom sedanje zborovanje parlamenta, o tem niti novi ministerski predsednik ni na jasnem. A ravno to, da je grof Clary do otvoritve prikrival svoje načrte pred večino slovanskega prebivalstva, znači, da nima za nas poštene vesti.

Claryjevo ministerstvo se menda imenuje zato uradniško, ker se njega člani, pred vsem pa vodja sam, vedejo zoper Slovane s tisto osornostjo in s tistim ozkosrčnim strahom za birokratično avtoriteto, kakršna je lastna višjim uradnikom med nami. V občevanju z Nemci pa se njim razvozla jezik, lice zjasni ter so odkritosrčni kakor le v domačem krogu.

Da je temu res tako, pokazal je grof Clary, ko se je par dni pred otvoritvijo državnega zbora posvetoval z nekim pruskim publicistom, a nato z vplivnima češkima poslanecema dr. Stranskv-jem in Zaczek-om. Napram Prusu je bil nad vse vljuden in zaupljiv ter je izpovedal na vprašanje, kaj se zgodi, ko se jezikovne naredbe odpravijo: „Ali bo novi jezikovni zakon najprej namenjen le za Češko in Moravsko ali za celo državo, o tem se še v očigled nedovršenim študijam za sedaj ne dá ničesar povedati, toliko pa je vendar že danes gotovo, da se bo oziralo v novem zakonu ugoditi najširšim upravičenim zahtevam Nemcev.“

Sploh pa pozna grof Clary v Avstriji le dve narodnosti: Nemce in Čeha. Gledé novega kabineta je grof Clary mnenja, da se bo vzelo iz one večine, ki se bo do tačas našla. „Najbolj idealno“, je opomnil, „bi bilo, ko bi se sestavila

taka večina iz Nemcev in Čehov“. Kakor vidimo, je grof Clary pri vsej svoji zmedenosti še dokaj idealen, ako misli, da bi se dal ogenj in vodo spojiti, pri čemur bi se moral seveda češki ogenj spremeniti v — črno oglje.

Nemški binokostni program, v katerem zahtevajo Nemci brezpogojno prvenstvo v državi na način, ki je za Slovane skrajno žaljiv, ta program se ne zdi nemškomislečemu ministerskemu predsedniku nič prenapet, temuč je pristavil, da baš ta program ima vse pogoje Nemce s Čehi — sprijazniti!

V pogovoru s Prusom sta prišla tudi na razmerje med Avstrijo in Nemčijo, in tukaj je grof Clary povdarjal, kako visoko ceni prijateljske odnose z Nemčijo. Pri tem je obljubil, da bo skrbel, da se odpravi v Nemčiji krivo mnenje, kakor da bi bila avstrijska vlada — nemško-sovražna!

Kdo hudirja verjame, da bi bila naša vlada nemško-sovražna? To gorostasno laž je zanesel v Nemčijo kvečjemu obskurni Wolf, kateremu pa je bilo s tem zavijanem čisto za druge nakane. A sedaj hoče nova avstrijska vlada še uradno dokazati Prusom, kako se v Avstriji ne vlada proti Nemcem. To bodo pač neprijetni eksperimenti za Slovane!

Kako vroče bije grofu Clary-ju srce za Nemčijo, njeno zvezo in njenega vladarja, je menda dokaz tudi to, da so uvedli pri avstrijskih državnih pravdnštvih že celó — razžaljenje nemškega Veličanstva, kakor smo to mi nedavno doživeli, ko nas je državno pravdnštvo zaplenilo, ker smo pisali o maščevalnosti nemškega cesarja Viljema II.

Ko je grof Clary milostno odpustil pruskega politika, zgrbančilo se mu je zopet čelo, zavzel je popolno aristokratsko resnobo, kajti sprejeti

mu je bilo omenjena zastopnika češkega naroda. Napram tema je brez ovinkov izpovedal, da se morajo jezikovne naredbe brez pomisleka odpraviti, kajti vlada vidi v njih obstoju oviro na poti k jezikovni spravi ter ker so iste — ednostranske in napravljene na način, ki mora Nemce — žaliti.

Kaj čuda, da sta tudi češka poslanca na tako ednostransko zavzemanje ministerskega predsednika postala užaljena ter sta se poslovila z besedami: „Z odpravo jezikovnih naredeb se odvzame Čehom vera na pravičnost v tej državi. Sovraštvo med vami ekselencia, in med češkim narodom, to je razmerje v zanaprej!“

Pripoznati se mora, da se grof Clary razlikuje od svojih prednikov. Kakor on, tako poniževalno so mislili o Slovanih vsi ministerski predsedniki. Razlika je le ta, da so bili njegovi predniki prebrisanji diplomati, ki so govorili s Slovani le zato, da so prikrivale svoje prave misli, dočim je on na tem polju še novinec.

Slovani smo mu za njegovo odkritosrčnost hvaležni, akoravno nas mora globoko raztogotiti. Sedaj vemo, zakaj smo vladi dobri.

Claryjeva odkritosrčnost izvira pač menda od tod, ker itak vé, da ne bo dolgo na krmilu, temuč se kmalu povrne med graške nacijonalce.

Mož, ki smatra nemške zahteve upravičnim ter nekakim pogojem za narodnostno pomirjenje, mož, ki obeča spolniti Nemcem vse napete zahteve, tako, da bodo z njim celó v Nemčiji zadovoljni, tak mož ni na pravem mestu v pretežno slovanski Avstriji, in Slovani bodo poskrbeli, da se tempreje povrne med radikalne politikastre, od koder je prišel.

Slovanska potrpežljivost bi bila grešna, ko bi se s tako vlado le količkaj pogajali. Vsaka usluga napram taki vladi bi bila zaušnica Slo-

LISTEK.

Andrej.

Slika. Slovaški načrtala Ljudmila Podjavorinská.
Poslov. Podravski.

Tudi tam zunaj ni doživel mnogo več lju-
bezni, nego v graščini, toda tam vsaj ni delal nikomur napotja in nihče ga ni suval. „Stric Nemec“ je bil človek nemara še bolj surov, nego oni v graščini ter ga ni sprejel iz prevelikega sočutja, marveč dokaj več iz dobičkarije. „Kdo vé, za kaj se bo dal še rabiti“, si je mislil, noseč Andreja, vsega premraženega v svojo kočo. Pred leti je isto tako pritekel k njemu mali psiček; sprejel ga je, izredil in evo, danes mu že pomaga pasti živino. Nú, čemu bi tudi sedaj ne žrtvoval kosca kruha, ko mu tudi ta, kdo vé, nemara prinese dobiček? In ni se zmotil; mali Andrej je na dobrem, svežem zraku in pri tečni hrani (Liska, Nemčeva hraniteljica, je dajala dovolj mleka za oba) že v prvih dveh letih postal toliko krepek, da se je Nemec lahko ugodno valjal v senci, med tem ko sta ga Andrej in Lapaj popolnoma nadomeščala. Pozneje so „strica Nemca“ napravili za stražnika dinjevega polja, seveda z Andrejem vred in ta po-

slednji je kaj zgodaj postal reditelj prvega. Na pogled je bil sicer zmerom slaboten, toda telo mu je bilo utrjeno, da je kar igraje izvrševal delo, ki je postajalo Nemcu že težavno. Tako sta živela skupaj leto za letom v prosti prirodi, od zgodnje pomladi do pozne jeseni, navezana izključno drug na drugega. Andrej se je navezal na svojega odgojitelja z ono instinktivno naklonjenostjo, ki je prirojena živalim; njemu je pripadal edini nežni čut njegovega srca, tako, da sta polagoma postala nerazločljiva. Dasiravno so že pretekla leta od onega večera, ko je Nemec našel malega Andreja v brazdi, dasiravno se je od takrat razvil iz otroka v fanta, iz fanta v mladeniča — vendar se je njegovo duševno obzorje le slabo razvilo. Za delo je bil sicer uren (kolikor mu je njegova hiba dopuščala) in zanesljiv, ni pa bil samostojen ter je le čakal po velja drugih. Kratkobeseden, surov pastir, ni poznal poti do nežne, otročje duše; o svetu je vedel Andrej zelo malo, komaj toliko, kolikor je čul o njemu po zimi od družine in ta svet, v katerem se je on čutil tujca, prizadeval mu je tesnobo, da se je skoro zmerom jokaje ločil od kočice, kjer se je čutil domačega, prostega, da, do gotove meje tudi srečnega. Nemec in Andrej sta zadoščevala drug drugemu popolnoma. Ta stari,

surov, omrzli starec in ta mlada otročja duša, ki se še ni razvila, sta vstvarili posebno, še dokaj strinjajočo se celoto. A ko je pred tremi leti to slučajno združenje dveh tako različnih duš bilo pretrgano z Nemčevo smrtjo, se je zdelo, da Andrej ne preživí te proméne. Toda pustili so ga pri delu, pustili mu njegovo polje, kočico — in Andrej je tovariša kmalu pozabil. Ljudje malo misleči, duševno omejeni, lahko pozabljajo tudi najznamenitejše proméne v svojem življenju ter se lahko privadijo novim okoliščinam. Andrej se je privadil svoje zapuščeniosti tem ložje, ker je v poslednjih letih itak le sam opravil to delo in ker mu porcije živeža niso zmanjšali. . . Navadil se je bil povsem na samoto in ko bi ne bil primoran, bi se niti po zimi ne bil oddaljil od ondot. Tam na grajskem dvorišču mora po cele dneve žagati drva ter nositi vodo v kuhinjo; pri tem pa se vsakdo zaletava vanj, se mu posmehuje, ga ošteva, uporablja za svoje namene, pa zopet odriva kot nekaj povsem nepotrebnega — tu pa je vendar sam svoj gospod. Enkrat, utrujen od dela ter prognan s šalami družine, je ušel na polje ter ves dan ostal tam, poskušajoč, če se mar tam ne bi dalo živeti kakor po leti; toda mrz je bil tako hud, da ga niti halja ni ubranila pred

vanom. Večje drznosti si pač misliti ne moremo, kakor če se govori o Čehih kar tako mimogredé, a še to poniževalno, dočim se ostalih Slovanov niti z besedico ne spomni.

Slovanski poslanci so zbrani na Dunaju ter zrejo tej birokratični vladi z oči v oči. Upajmo, da se ne bodo dali omamiti od nobenega zapeljivega pogleda, kajti grof Clary nam je naprej povedal, kako sodi o nas in kam ga vleče srcé. Naj sledi svojim srčnim nagibom, mi bomo zrljivo prezirljivo za njim ter ne storimo koraka nazaj.

Z vlado smo na jasnem, sedaj naj govori slovanska solidarnost!

V dotiko z narodom!

Zastopnikom slovenskega naroda veljajo te vrste. Treba je govoriti z njimi baš sedaj resno besedo, ko so na Dunaju vladni aparat preosnovili v kvar slovanskim narodom, njih političnim pravicam, koristim in obstanku. Saj pritiska na te narode najljutejša sovražna sila od vseh strani, kamor se človek ozré.

Nemški in italijanski narod v Avstriji sta zadnji čas vseskozi dobro organizovana in nju zastopnikom gre hvala, da so organizovani neustrašeno in javno pred celim svetom, zlasti zadnja leta, odkar so nastale v Avstriji notranje politične homatije. Med odmorom parlamentarnega delovanja so poslanci — nemških in laških strank — bili s svojimi volilci in s preprostim narodom v vedni dotiki, ga poučevali o važnih političnih zadevah, mu pojasnjevali stvar v jedru ter ga navduševali za boj in odpor proti vsemu, kar se po mnenju voditeljev ne strinja s koristimi narodovimi. In nemško kot laško ljudstvo je razumelo to narodno bojevanje in se ravnalo po načrtih svojih vodnikov. — Kaj pa moremo reči o probujenosti in delavnosti v Slovincih?

Malokateri poslanec res popolnoma shvača dolžnosti svojega poklica, ter da bi med dolgotrajnimi počitnicami ne pozabil, da je dobil iz rok ljudstva najvišje poverjenje, ki ga po ustavi davkoplačevalec sploh dati zamore; te vrste poslanci so se zavedali, da je s tem poverjenjem jim izročeno tudi politično vodstvo naroda sploh. A vodstvo pa ni omejeno samo na zbornico, nego tudi na dom.

Žalibog niso vsi ljudski zastopniki izvrševali te dvojne častne službe. Niti med seboj niso ostali vedno v črki dotiki, kaj še le z narodom.

Marsikateri slovenski kraji poznajo svojega zastopnika le po — imenu. Govornike pozna to ljudstvo le edino svoje dušne pastirje na leci, ki pa mu seveda ne morejo in ne smejo nadomeščati ob enem tudi — političnih učencikov.

Kdo je tedaj tako rekoč obvezan da pouči naše ljudstvo o glavnih pojmih ustavnega življenja in njega izvrševanju, če ne izvoljeni nje govi zastopniki? Dobra politična društva nadomestijo sicer tuintam shode, kakršne bi morali

prijemati poslanci, toda povsod ni možno takih društev ustanavljati, ker ni primernih mož; a da bi edno društvo razpošljalo v daljave svoje člane, ne krije se navadno z gmotnimi razmerami.

In vendar, kako značilne slučaje smo imeli baš letos med parlamentarnimi počitnicami, o katerih bi se bil moral na primeren način obvestiti vesoljni slovenski narod, da bi bil vedel tudi odločno ugovarjati svojim političnim in gospodarskim sovragom. Toda nikjer se ni ljudstvo poučilo o predrznem binkoštnem programu Nemcev; niti poslancem se ni zdelo vredno, da bi bili skupno ugovarjali nemškim nakanom. Nasledek je, da so našle nad vse predrzne nemške zahteve v omenjenem programu milostno uvaževanje na najvišjih mestih, da jih sedaj že stavi ministerski predsednik slovanskim poslancem v zgled — o nemški zmernosti, češ, da je v njih zapopaden ves pogoj, Slovence in Nemce pomiriti.

Kaj je zvedelo ljudstvo o pogubnem gospodarskem delovanju § 14, kaj o novih zakonih? O grozovitostih celjskih Nemcev nad Slovenci dne 9. in 10. avgusta t. l. se niti čez domači politični okraj ni dosti razneslo. In vendar bi bilo edino pametno sredstvo, da bi bilo povsod ljudstvo svečano vlagalo svoj ugovor.

Celjske novice.

(† Profesor dr. Fran Janežič.) Nenadoma nam je pobrala smrt uglednega moža obširnega znanja in preblage naravi. Dne 17. t. m. je zadela srčna káp vč. g. profesorja veronauka na tukajšnji višji gimnaziji, dr. Frana Janežič. Bolehal je že dalje časa, vendar je v toplicah toliko okrevljal, da je zopet nadaljeval svoj naporni poklic. Pretečeni terek se je povrnil po končani uri ob 10. dopoldne v konferenčno sobo, kjer ga je zadela srčna káp. Veličasten pogreb se je vršil v čeraj dne 19. t. m. O tem uzor možu še bodemo poročali. Lahka mu zemljica, blag mu spomin!

(Osebne vesti.) Premeščena sta iz Celja davčni oficijal g. J. Knez v Gornjigrad, a davčni pristav g. Otmar Meglič v Lipnico. G. J. Volovšek je po dosluženih dveh vojaških letih imenovan davčnim pristavom za Celje.

(Okrajni šolski svet celjski) imenoval je v svoji seji dne 11. t. m. g. Božidar Mohorčič-a iz Sladke gore za zač. učitelja v Vojnik ter za prihodnjih 6 let tele krajne šolske nadzornike: Celjska okolica: dr. J. Hrašovec; Dobrna: M. Rednjak; Dramlje: M. Freisteiner; Frankolovo: D. Bezenšek; Galicija: J. Teržan; Griže: J. Janežič; Št. Jurij: M. Kavčič; Kalobje: J. Teržan; Št. Lovrenc: J. Stante; Liboje: J. Holobar; Sv. Martin: J. Apotekar; Novacerkev: J. Arlič; Sv. Pavel: Fr. Cilenšek; Sv. Peter: A. Petriček; Petrovče: Fr. Fridrich; Zg. Ponikva: J. Kunej; Svetina: Ar. Gradišnik; Teharje: J. Pečnak; Vojnik: A. Brezovnik; Žalec: V. Vabič.

(Orglarska šola v Celju.) Dne 14. t. m. je dobil vodstvo imenovanega zavoda pravico jav-

nosti. Dosedaj je pri pouku, ki se je pričel 16. t. m., 8 učencev, ter jih poučujejo č. g. Potovšek Jožef, katehet, Anton Arzenšek, učitelj glasovirja in Karol Bervar, mestni organist. Kdor se hoče v to šolo oglasiti, naj stori to do 1. novembra, ker potem za prvi tečaj nihče ne bo več sprejet. Čč. gg. duhovnikom, kateri gmotno podpirajo učence cerkvene glasbe v Celju, izreka vodstvo najtoplejšo zahvalo.

(Slovenski trgovci, pozor!) Celjski narodni trgovec s špecijskim blagom, g. Milan Hočevar, je začel s trženjem na debelo v tej stroki ter je tedaj mogoče pri njem naročevati enako blago do najvišje množine.

(„Mlinar in njegova hči.“) Opozarjamo sl. občinstvo, da se bo igrala ta prelepa igra na vseh svetnikov zvečer t. j. dne 1. novembra v „Narodnem domu“ v Celju. Opis igre in druge podrobnosti prinesemo prihodnjič.

(Izžrebani porotniki.) Za prihodnje porotno zasedanje so izžrebani glavnim porotnikom naslednji gg.: Martin Koštomaj, posestnik v Bukovemžlaku; Ferdinand Rakef, pek v Spodnji Hudinji; Janez Žurman, posestnik pri Sv. Trojici pri Slatini; Franc Pirš, posestnik v Zgor. Laščah; Anton Perger, gostilničar v Mozirju; Alojzij Križan, lesni tržec, Loški breg; J. Kolterer, posestnik v Rogatcu; Jos. Jaky, vodja nemške hranilnice v Celju; Janez Gertschko, hišni posestnik v Brežicah; Ivan Rogina, posestnik v Podgorju pri Slov. Gradcu; Anton Pučnik, posestnik v Dobravi; Martin Šuster, pek v Mozirju; Franc Pungaršek, posestnik v Babni gori; Martin Lesjak, gostiln. v Rogatcu; Avgust Böhheim, trgovec na Slatini; Juro Kušec, posestnik v Trziču in tajnik okraj. zastopa v Šmariju; Alojzij Ogrizek, trgovec v Gor. Kostrivnici; Anton pl. Iljačič, vpok. zemlj. knjigovodja v Rogatcu; Ig. Schober, graščinski oskrbnik v Podčetrtku; Viktor Lichtenegger, prokurist v Celju; Janez Jezernik, posestnik v Brezovi; Rajmund Gabron, gostilničar pri Sv. Petru pod Sv. gorami; Jos. Amon, gostilničar v Malem kamenu; Janez Kac, posestnik v Šmarju; Anton Umek, trgovec s papirjem v Brežicah; Jakob Pernat, lesni trgovec na Meži; Franc Petek, trgovec na Ljubnem; Jos. Hofbauer, posestnik v Št. Jurju pri Laškem; Franc Roblek, veleposest. v Žalcu; Franc Guček, posestnik v Jurkloštru; Martin Karlovshek, mesar v Celju; Jos. Presker, trgovec Loški breg; Jos. Simony, nadgozdar v Rogatcu; Anton Schwab, zdravnik na Vranskem in Josip Šrca, veleposestnik v Žalcu. Nadomestnim porotnikom so izžrebani gg.: J. Terschek, gostilničar; Leopold Wambrechtsammer, hišni posestnik; Viktor Wogg, trgovec; Anton Walland, trgovec; Franc Schribar, klobučar; Blaž Simonischeg, gostilničar; Karl Makesch, agent; Karl Teppei, lesni trgovec in Gašpar Treo, agent; vsi v Celju.

(„Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj“) ima svoje prih. redno zborovanje četrtek dne 2. novembra t. l. ob pol 11 uri

njim, a povsod, kamor je segalo oko, je ležal le sneg in led. Dá, tudi „porcije“ mu niso prinesli in tako je bil prisilen vrniti se nazaj v graščino.

„Škoda, da je po zimni sneg in da ni tako toplo kakor po leti,“ mislil si je zmerom, spominjajoč se stoterih neprijetnostij preseljevanja. „Ko bi ne bilo snega ter bi tudi po zimni vse rastlo in zelenelo, pa bi mi ne bilo treba iti v graščino. A Mara bi mi vsikdar donasala jesti sem. . .“ Že pri samem spominu na to se nasmeji, toda takoj se ga polasti žalost, ker vé, da je to nemogoče. Žalost ga prevzame, ko se spomni, da kakor vsako leto, se bo moral tudi letos seliti, da polje postane prazno, da mrzaz ugonobi tudi poslednji sled njegovega pridelka. A ta čas že ni več daleč; napoči, predno si ga kdo nadeja. Komaj prve zrele dinje odpeljejo od tod, pa jamejo po vrsti zahajati z vozom na polje, da nakladajo nanj pridelek, krasno zeleno pobarvane buče z rudečim osrčjem, pa zopet žolte, sočnate in mehke kakor maslo. . .

Že zoré. . .

Listje po polju zašumi. Andrej urno dvigne glavo ter posluša. . . Nú, zopet je tiho naokrog; samo vetrič je zapihal, zdramil tišino ter dušljivo soparo. Solnce se sicer še zmerom skriva za oblake, toda čim višje se vzpenja na obzorju, tem

toplejše postaja. A nebo je še vedno tako po barvano kakor zarano, samo tam na severu se prikaže par belih oblakov, ki se popenjajo na nebu zmerom višje in višje. . . Andreju je vroče, da se ga kar obleka prijema, dasiravno leži nepremično, mirno, kakor kak gospod. . . Pa se spomni, kako se sedaj mučijo ljudje v graščini, oni, ki ga po zimni tako suvajo; jeden vozi, drugi kosi, mlati in Bog vé kaj še vse — nobenemu ni tako dobro, kakor njemu.

Pride mu na misel, da čez kratko napoči poldan ter da vsaki hip pride Mara s hrano. Prijetno se nasmeji ter potrpežljivo čaka, smehljajoč se, ko se spomni Mare. . .

Mara je edina, katero Andrej rad vidi, skraj tako rad, kakor rajnega Nemca. Tudi ona se mu posmehuje, nemara še bolj nego drugi, toda Andrej se ne jezi radi tega. Dá, še kaj prijeto mu dene ta jasen, veseli smeh, poslušal bi ga, sam ne vé kako dolgo, saj slutí, da se mu ne posmehuje tako kakor drugi, marveč samo zato, ker se mora zmerom smejeti. Mara se smeji neprestano in on kar ostrmi, kadar jame kaj pripovedovati. Pripoveduje mu pa tudi zmerom, a večkrat čudne, prečudne reči. . . Pripoveduje mu o godbi, o plesu, o grajskem kočijažu Mihecu, o semnju v mestu in kdo vé o

čem vse. Andrej jo navadno poslušá s pridržano sapo ter jo pri tem tako neumno gleda, da se Mara glasno nasmeji, oplazi ga po licu ter potem zbeži kakor srna. In akoravno Andreja včasih zamrzi ter ga boli to Marino „božikanje“, vendar se ne more jeziti na njo, ter jo zmerom le pričakuje, pričakuje takó nestrpljivo. . . Saj mu Mara prinese tudi zmerom kaj svojega: kos kolača, ali kakšno drugo sladčico. A kadar ona odide, polasti se ga nekaka mila, prijetna, utrujenost, podobna odrevenelosti in premišljujoč njene besede, zaželi si skoro oditi v svet, o katerem mu ona vé toliko pripovedovati. . .

Iz tega njenega pripovedovanja, iz teh nejasnih prizorov, katere mu Mara ob času svojega obiska o poldne zaupa, vstvarja si on v duši meglene, nedoločene slike. A to kar mu poprej niti na misel ni prišlo, vriva se mu sedaj čimdalje pogosteje, namreč premišljevanje o tem neznanem, daljnem svetu, kateri, evo, se razprostira še dalje za graščino. Andrej sicer ni tako bedast, da ne bi vedel ničesar o svetu, kajti stari Nemec, bivši vojak, mu je pripovedoval mnogo o njem; toda o tem drugem svetu, o katerem mu pripoveduje Mara, o tem čuje sedaj prvič. In čudno! Ta tajnostni svet postaja mu tako nekako razumljiv, tako znan — dasiravno

vsako pismo, vsaki račun, kateri ni v našem jeziku pisan, brez nadaljnega premisleka dotični tvrdki vrnejo z opombo: „Ne razumim kitajščine prosim slovensko pisati. Čehi, Hrvati, Mažari itd. postopajo enako in so vsled tega tudi radi svoje radikalnosti pri nemških trgovcih ugledni ter se ne pripeti z lahkega, da bi se poslal Čehu ali Hrvatemu nemški list.“

(Iz Žalca) se nam poroča, da ni res, da bi se bil občinski zastop in požarna bramba udeležila sprejema učitelja g. Gostinčarja vrnivšega se iz preiskovalnega zapora.

(Prostovoljno gasilno društvo) pri Sv. Juriju ob Taboru priredi dne 22. oktobra 1890 ob 4. uri popoldne v prostorih gosp. Ivan Brišnika v Ojstrški vasi veselico s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Tombola. 3. Igra „Napoleonov samovar“. 4. Prosta zabava in ples. Pri tej veselici svira oddelek celjske narodne godbe. Vstopnina 20 kr. Z ozirom na dobrodelni namen veselice in ker se bode izsrečkalo nad sto dobitkov, vabi k mnogobrojni udeležbi najvljudnejše odbor.

(Obč. zastop Luče) je v svoji seji dne 1. oktobra 1899 ednoglasno sklenil izraziti svoje ogorčenje in obžalovanje nad nečutenimi izgredi dne 9. avgusta t. l. v Celju in nad postopanjem mestne policije ter vložiti prošnjo na namestništvo, da se ista podržavi. Gg. dr. Sernecu, dr. Dečku in Hribarju pa se je izrekla zahvala in priznanje za njih moško postopanje in obrambo pravic slovenskega naroda!

(Iz Šoštanja.) Shod katerega je sklical državni poslanec velč. gosp. župnik Žičkar bil je mnogobrojno obiskan. Iz poročila gospoda poslanca poznali smo pa, da nam je vlada marsikaj na rame naložila, toda prošnje naših poslancev pa samo prezirno v kot stlačila. Vidi se, da gre gospodom poslancem hvala, ker se vkljub nasprotstvu vlade vendarle s trudom potegujejo za naše pravice. A tudi poročilo gosp. deželnega poslanca Ivana Vošnjaka nam je pokazalo burjo, katero hočejo naši kruti nasprotniki v Gradcu na nas izliti. Naj bode obema poslancema in njunim tovarišem tukaj rečeno: Ostanite še naprej boritelji slovenskega naroda na Spodnjem Štajarju in ne odnehajte delovati za „proč od Gradca“!

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Trbovljah) priredi dne 22. oktobra t. l. ob polu 4. uri popoldne v gostilni g. Antona Volavškega svoje letno zborovanje. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

(Poročil se bo) dne 25. t. m. v Sevnici g. Fran Pristovšek, učitelj iz Škal pri Velenju, z gospico Amalijo Cimperšek iz Sevnice.

(Iz Brežic) nam pišejo: Dobro, da ste nam povedali o nestrpnosti našega notarja Wiesthalerja. Zaupali mu že slovenski kmetje dosedaj ničesar nismo, dasiravno ga mestni njegovi bratci na vse načine odlikujejo. V svoji pisarni je z nami izvanredno prijazen ter govori sladko

ter se gre sprehat po polju. Ima sicer vse svoje kraljestvo pred seboj, kakor na dlani, ne more mu ujeti niti najmanjše gibanje: toda na sprehodu mu urneje mine čas in on lože počaka na obed. Kakor zarano, obhodi zopet polje nakrog, vstavivši se le pri nekateri posebno zali dinji. Že zoré. . . Drugekrati ga je misel na to, da v kratkem poberó pridelek, da pride jesen in za njo dolga, dolga zima, napolnovala s tesnobo, toda to leto se je vendar veseli. Vrtnar mu je bil namreč obljubil, ako bo pridelek obilen, izšivano haljo z rudečimi robovi in našivi, ki so bili edini predmet Andrejeve težnje. Kako veselo bo hoditi v novi, zali halji, kakor nekaj gospod! Resnica, zavidal mu bo ves svet! Ko bi le vrtnar bil zadovoljen, da bi se ne zgodilo tako kakor lani. Tudi lani je obetal, obetal, potem pa ni dal nič. Toda sedaj mora dati, kajti pridelek že dolgo ni bil tako bogat, kakor to leto. Kakor bi kdo nalašč razsipal to množico teh zalih, prijetno duhtečih dinj — po dve, tri, dá, kdo vé koliko jih visi na ednem stebļu. A vse so zdrave, sveže; čez kratko jih bo mogoče pobrati. — Že zoré. . .

(Dalje prihodnjič.)

slovenščino, toda poznamo se. Ljudje pripovedujejo, da se je v njegovi pisarni naselilo več — pajkov, ki ga bodo kmalu pregnali od nas. Sedaj že prosnjači okoli rokodelcev in nataric naj mu izročijo svoje upnike „v delo“.

(V Pišecah) se ustanovi z novim letom pošta.

(Okrajni zastop v Šmarju) je imel dne 12. t. m. svojo prvo sejo, pri kateri je bil zopet voljen načelnikom dr. Josip Georg in namestnikom Franc Ferlinc. V odbor so voljeni: kot zastopniki veleposestva Jakob Zdolšek p. d. Šuc iz Okroga, za veletrštvo Andrej Suppanz iz Pristove, kot zastopnik trgov Ivan Debelak iz Šmarja in za kmetske občine Jože Kregar od Sv. Petra, iz splošne kurije pa Karol Jagodič ml. iz Šmarja in Jože Mlakar iz Ponikve. Svesti smo si, da bode novoizvoljeni odbor vsikdar deloval v prid in napredek domačega okraja, v čast in ponos milemu nam narodu.

(Slatinskemu kopališču) je dovolil deželni odbor štajarski za izvanredna popravilna dela 7880 gld.

(Na Boč!) V nedeljo, 22. vinotoka t. l. prirede dravinjski hribolazci zadnji izlet na Boč za tekoče leto. Odhod iz Studenic ob 9. uri pred poldnem. Popoldne istega dneva je v gostilni Koropčevij v Studanicah zabaven sestaneč s plesom itd. Pri lepem vremenu se je nadejati prijetne partije. Na svidenje!

(Gospod Zoff) še vedno diše naš slovenski zrak in celo rožičke je zopet pokazal. Neki slovenski občini blizu Konjic je rekel, da naj v edino zveličalni nemščini uraduje. Župan te občine, poštna slovenska grča, se seveda smeji tej predrznosti ter mirnodušno samo slovensko uraduje. Ko bi vse naše občine tako postopale, kar je tudi njih sveta dolžnost, bi gotovo gospod Zoff pobral svoja kopita in kar še drugega ima ter si poiskal drug delokrog, ker to mora vendar sam uvideti, da nima zmožnosti za glavarjenje na Slovenskem.

(S Konjic.) Te dni je bil sodnijsko kaznovan konjiški mizar Artitsch (seveda janičar), ker se je o priliki otvoritvene slavnosti naše čitalnice udeležil napadov na Slovence. Ranil je sivolasega slovenskega starčka Kovača iz Zreč, za kar je dobil primerno kazen. Slovenci! Taki so ti nemčurski obrtniki! Od Slovencev živijo — v zahvalo jih pa napadajo in tepejo. Podpirajmo slovenske obrtnike, slovenske trgovce in krčmarje — saj jih imamo.

(Za viničarsko šolo v Ljutomeru) že išče deželni odbor primerno posestvo v najem. V par letih ga že zna najti, po parletnem pogajanju ga bodo začeli urejevati, in precej upanja je, da dobimo to šolo že — v prihodnjem stoletju, ako bo tedaj le še kaj — trsja po naših goricah Naglica ni baje nikoli zdrava!

(Podpora dež. odbora) je dobila „Kletarska zadruga“ v Št. Ilju v Slov. gor. in „Kmetijska zadruga“ na Cvenu pri Ljutomeru, vsaka po 300 gld.

(Iz Ptuja.) Pred tremi tedni se je zgodelo poslopje, katero zida mestna občina kot novo gimnazijsko poslopje. Seveda ni manjkalo pri tej priložnosti tudi demonstracij in izzivanja. Napravili so namreč veliko platneno tablo in pošiljali „dem hochverehrten Herrn Bürgermeister Josef Ornig und dem hochlöblichen Gemeinderathe“ ein „Hoch“ ter tem renegatom na čast razobesili „frankfurterice“. Ako se že zdaj pri na pol dovršenem gimnazijskem poslopiju godijo takšne škandalozne reči, moramo se res nehote vprašati, kaj še bode pozneje? Kaj je pomenila frankfurterica na gimnazijskem poslopiju si lahko mislimo.

(Upravna Pesnice) še mora počakati, dokler ne dovoli poljedelsko ministerstvo potrebne svote. Še le potem je privoljen tudi dež. odbor ednako svoto „žrtvovati.“ Vendar pa je baš sedaj isti dež. odbor dovolil velikodušno 1000 gld. za uravnava Mure ter zopet 1000 gld. za potoka Kainach na Gornjem Štajarskem.

(Iz Radinc.) Neko pismo se je oddalo v Radincih dne 11. t. m. in je po dolgem in težavnem potovanju dospelo dne 15. t. m. srečno v Ivanjce, kamor dospel pešpot iz Radinc lahko v dveh urah. Sicer pa hočemo radinski pošti in njenim uradnikom v prihodnje posvetiti več vrstic.

(Na III. deški nemški šoli v Mariboru) je opuščena stalna vzporednica, zato pa je dovoljena ista začasno na I. mestni šoli.

(Kozjaška posojilnica pri Sv. Križu nad Mariborom) se je ustanovila za to in za sosednje občine ter je imela pretečeno nedeljo, dne 15. t. m. svoj prvi uradni dan. Prisostoval je nadzornik „Zveze“ slovenskih posojilnic iz Celja g. Franjo Jošt ter dal ravnateljstvu potrebni pouk za nadaljno poslovanje. Uradovalo se bode za naprej vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu. Uradna pisarna se nahaja v župnišču pri Sv. Križu. Hranilne vloge se obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$, posojila se dajejo samo zadružnikom na $5\frac{1}{2}\%$ na osebni kredit. V načelstvu so samo vrli in trdni možje, ki so nam porok, da bode posojilnica dobro napredovala. Ravnatelj je g. M. Elsnik, posestnik, blagajnik č. g. Fr. Kocpek, župnik in tajnik g. Avg. Hauptmann, nadučitelj, vsi pri Sv. Križu. Že prvi uradni dan je pristopilo precejšnje število zadružnikov in se je vložila tudi lepa svota hranilnih vlog. Bog daj lepoga uspeha i v bodoče! Srčna hvala ustavoviteljem, zlasti rojaku našem g. dr. R. Pipušu, odvetniku v Mariboru, ki je preskibel brezplačno registrovanje ter celjski „Zvezi“ in njenemu nadzorniku g. Franjo Joštu, ki se ni vstrašil daljne poti ter nam je prihitel osebno na pomoč.

(Na kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu) se je ustanovilo „Podporno društvo“, kateremu bo tudi deželni odbor naklonil znatne svote. Ta zavod je tudi s štipendiji izvanredno dobro preskrbljen, tako da je nemškim kmetom lahkoča dati svoje sinove strokovno izuriti. Kje pa imamo Slovenci, ki smo bolj navezani na kmetijstvo nego gornještajarski Nemci, tako šolo, kje štipendije in od dež. odbora subvencionirano „Podporno društvo“?

(Nemške Raiffeisenove posojilnice) uživajo izvanredno naklonjenost štaj. dež. odbora. Isti je ravnokar dovolil peterim nemškim posojilnicam brezobrestna posojila po 200 gld. ter po 1000 gld. v obrestovanje po 3%. Te posojilnice so: Kammern, Tragöss, Stallhofen, Wetzawinkel in Blumau. Dvema posojilnicama pa se je dovolilo že drugo posojilo 1000 gld. po 3%.

(Pri centralnem odboru štaj. kmetijske družbe) dobila voditelja kmetijske šole v Mariboru in v Grottenhofu virilni glas, t. j. glasovala bodeta, ne da bi bila izvoljena.

(Gornještajarski „todni“ so razburjeni!) Grozna nesreča je zadel gornještajarske Nemce. Deželni odbor jim je poslal nekatere tiskovine, ki se tičejo računov okrajnih zastopov — dvojezične. Zaradi te pomote proglašajo v svojih listih, da je deželni odbor — Slovincem naklonjen! Seveda so se gospodje pri dež. odboru takoj pokorno opravičili pri razburjenih „todnih“, češ, da se je zgodila neljuba pomota ter prosijo, da se nemško-slovenske tiskovine vrnejo v zameno. Kaj bi pač storili ti srboriteži, ko bi dobivali samo slovenske tiskovine, kakor se nam čestokrat vsiljuje samonemške!

Druge slovenske novice.

(Učiteljske premembe na Kranjskem) G. Fr. Črnagoj, je imenovan začasnim voditeljem na mestni dvorazrednici na Barju pri Ljubljani. Na novo so nameščeni gg. abiturijentje. A. Lenarčič v Šmartnem pri Kranju, A. Praprotnik in J. Lapajne na deški šoli v Cerkljah, J. Labernik v Srenji vasi v Bohinju, A. Novak na Bledu. Učiteljica voditeljica prvega mestnega otroškega vrtca v Ljubljani je postala gdč. Zofija Grum. Učitelj g. J. Prijatelj, je premeščen iz Svibnega v Kolovrat.

(Prva slovenska filozofinja) je gospica Zofka Kvedrova, znana slovenska pisateljica, ki je ravnokar sprejeta kot redna študentinja modroslovja na vseučilišču v Bernu v Švici.

(Za načrt Prešernovega spomenika) je razpisano dvoje častnih nagrad po 600 in 400 kron. Rok za natečaj je do 20. decembra t. l. Za častni nagradi se hočejo potegovati slovenski kiparji Gangl, Progar, Repič in Zajec ter arhitekt K. Plevnik. Stroški za spomenik so proračunjeni na 15.000 gld., kar je po mnenju strokovnjakov še vsekakor premalo. Toda tudi k temu znesku še primanjkuje veliko.

ljen z 264 glasovi zopet dr. Fuchs. Ministerski predsednik grof Clary je prečital cesarski patent, s katerim se otvarja novo zasedanje. Ves čas njegovega govora so češki poslanci hrupno klicali: „Fej!“ z raznimi opazkami. V prvi seji je predložila vlada tudi 42 naredeb zbornici v naknadno potrjenje, katere je zadnji čas izdala s pomočjo § 14. Nadalje predloži vlada še zakon o regulaciji plač državnim slugam in železniškim uslužbencem ter glede podpore po zadnjih povodnih prizadetih krajem. Država baje nakloni v to svrhu skoraj 10 milijonov gl. Vodja finančnega ministerstva vitez Kniaziołucki je predložil zakonski načrt gledé odprave časnikarskega koleka.

(**Ministerska posvetovanja**) Dne 16. t. m. sta bila ministerski predsednik grof Clary in finančni minister vitez Kniaziołucki v Budapešti, kjer sta se posvetovala z ogrskimi ministri. Drugi dan sta se peljala ogrski ministerski predsednik pl. Szell in fin. minister Lukacs na Dunaj, kjer so se konference nadaljevale. Prisotna sta bila še zunanji minister grof Goluchowski in zajedni minister Kallay. Namen temu posvetovanju je bila določitev skupnega državnega proračuna ter glede gradiva, ki se predloži delegacijam. Delegacije se skličejo letos dne 16. novembra na Dunaj. Prvo, o čemur se bo govorilo, bo predlog vojnega ministra, naj se zvišajo častnikom plače. Bodo pa tudi vsi delegatje o tej „nujnosti“ uverjeni?

(**Razveljavljanje jezikovnih naredeb za Češko in Moravsko.**) Dne 17. t. m. so bile uradno zavržene jezikovne naredbe. S tem se je brez zadostila vzela Čehom ona malenkost, katero so pribojevali s toliko težavo in požrtvovalnostjo. Dobro označuje vladno doslednost tudi to, da je preklic podpisal isti minister Kőrber, ki je poprej izdajo in zakonitost jezikovnih naredeb podpisal. Nemci proslavljajo, svojo zmago, kajti vlada se je uklonila njihove mu rogoviljenju. Med Čehi je zavladovala nepopisna ogorčenost, in nikdo ne veruje več, da bi vodila vladno pravičnost. V Pragi in po nekaterih drugih mestih Češke in Moravske so se že vršile velikanske, hrupne demonstracije, ki se najbrže še ponove. Češki poslanci so izdali oklic na češki narod, naj odločno ugovarja tej najnovejši krivici. Po vseh večjih krajih je pripravljeno vojaštvo, ki ima navodilo, da mora v kritičnih momentih rabiti orožje.

(**Odkritje spomenika hrvaškemu pesniku Nemčiću**) V slavnem hrvaškem mestu Križevacu so odkrili preteklo nedeljo, dne 15. t. m. prekrasn spomenik hrvaškemu pesniku Antunu Nemčiću, kateri je umrl ravno pred 50letmi v tem mestu. Slavnosti se je udeležil takorekoč ves hrvaški narod po svojih zastopnikih in društvih.

(**Ogrska poslanska zbornica**) je pretrgala svoje seje do 30. t. m. ker ima rešiti v tem času finančni odsek proračun za prihodnje leto.

Ogled po širnem svetu.

(**Hinavsko prilizovanje srbske vlade.**) Predsednik srbske skupštine je prebral pri otvirni iste v Nišu adresso na kralja, ki mrgoli same hinavščine in zavijanja. Z jokajočim glasom je čital o „atentatu“ na Milana, češ: „Neizmerne zgodovinske zasluge za Srbijo in prestol si je stekel Milan; njegova zasluga je, da se je Srbija vsestransko bujno razvila, za narodni preporoč je zastavil vse svoje moči; vsaka ped zemlje, na kateri stojimo priča o junaštvu Milana in njegove vojske. Bog milostljivi, ki čuva Srbijo, odvrnil je roko morilca od prvega dobrotnika Srbije in njegovega naroda.“ — Kolika profanacija in hinavščina, a zbornica je v kljub temu zadrževala smeh.

(**V Bolgariji**) je sestavil novo ministerstvo Ivančov. Zasedoval bo isto politiko, kakor njegov prednik Grekov. Bolgarska živi pač najnovejši čas v prijateljskem razmerju z Rusijo, toda to prijateljstvo daja državi pečat — odvisnosti. Zadnji čas je zabredla Bolgarska tudi v finančne stiske, tako da častniki že nad dva meseca niso dobili svojih plač.

(**Pri nemškem cesarju**) sta bila te dni na obisku grški kralj in princ Nikolaj.

(**Francosko prebivalstvo pojema.**) Letos je bilo na Francoskem 23.000 rekrutov manj

potrjenih, nego jih potrebuje armada v svojo popolnitev. Vzrok je moralna popačenost in maloštevilni zakoni.

(**Na Ruskem**) so gotovi politični krogi za to, da naj Rusija dejansko poseže v afrikansko vojno v prid Transvaalu, češ, da hujšega sovražnika Rusi nimajo, nego so poželjivi Angleži. Posebno v srednji Afriki in v Perziji lahko spravi Rusija Angleže v zadrego.

(**Na otoku Ceram**) je razrušil potres mesto Amahai. Nad 4000 ljudi je ubitih.

(**Slovenci v Ameriki.**) V Clevelandu namepravajo ondodni Slovenci sezidati si „Narodni dom“. Slovencev je v tem mestu do 6000, ki imajo tudi svoj list „Narodna Beseda“ katerega izdaja notar Klinc.

Dopisi.

(**Iz Krčevine pri Ptujju.**) Dne 8. oktobra t. l. se je vršil se je občni zbor našega bralnega društva. Akoravno imajo kmetje sedaj veliko dela, posebno v krajih, kjer so vinogradi, je bil ta občni zbor — spojen z društveno veselico, za naše razmere dobro obiskan.

Po pozdravu predsednika g. Fr. Laha, kateri je v svojem govoru prijazno pozdravljal mile nam došle goste iz Ptujja, Podvinc in Vurberka, je tajnik Anton Majar poročal o delovanju in napredku našega bralnega društva.

Iz tega poročila smo spoznali, da je bralno društvo v pretečenem upravnem letu povoljno uspevalo in napredovalo. Tako je društvo imelo letos 25 udov več nego lani in je bilo 202 knjig več razposojenih kakor lani. Tudi poročilo blagajnika je bilo glede društvenega premoženja zelo povoljno. Knjižničar g. Jože Krivec je poročal o društveni knjižnici, katera se je v teku 4 let, od kar društvo obstoji, zelo pomnožila. Iz tega poročila smo slišali, da ima društvo sedaj okoli 500 knjig ter jih je v 4 letih razposodilo 2000.

Vsi ti podatki kažejo jasno, da je bralno društvo v naši občini bilo zares potrebno, ter da zanimanje za taisto od dne do dne narašča. Imamo še sicer tudi v naši občini precej veliko takih, ki društvu nasprotujejo in ga nekako po strani gledajo, pa upamo, da bodo tudi ti kmalu spoznali, da naše društvo nikomur nič ne škoduje, ampak le koristi. Posebno kar se tiče takozvane „mladine“, omenjamo, da se taista zelo zanima za naše bralno društvo, ter se že tudi uspehi društva pri teh zelo očitno kažejo.

Za tem je sledila volitev odbora in so bili z vzklikom izvoljeni: gg. Franc Lah, predsednik č. g. Lenart Vaupotič, podpredsednik, Anton Majar, tajnik, Jože Krivec, blagajnik, Franc Bar, knjižničar, Jože Krajnc in Anton Babič, odbornika ter Anton Bohak in Franc Toplak, namestnika. Tudi ta novi odbor nam je porok, da je društvo na dobri narodni podlagi in zahtevamo, da tudi ta odbor deluje v smislu društvenega gesla: vse za vero, dom, cesarja! Ob ednem je tudi precejšno število udov pristopilo in se nabral tudi lep znesek podpore.

Pri društveni veselici je po prošnji odbora bralnega društva govoril velečenjeni gospod profesor Cilenšek o sadjarstvu. Z velikim zanimanjem je poslušalo vse občinstvo cenjenega govornika v tem predmetu, kateri nam je natanko in jako umljivo razkladal, kako se mora s sadnim drevjem ravnati, da se doseže zaželjen uspeh. Istotako je po prošnji odbora tudi naš neutrudljivi gospod dr. Anton Brumen govoril o novem pristojbinskem zakonu, katerega so posebno naši kmetje z velikim zanimanjem poslušali, kajti že beseda „desetek“ ima pri našem kmetu sploh neko „privlačno moč“. Bodi tema cenjenima govornikoma v imenu vsega občinstva in posebno odbora tem potom izrečena prisrčna zahvala in prosimo, da še prihodnjič mislita na nas! Govorilo se je še mnogo navdušenih besed, katere so našle odmev, kajti pri prosti zabavi se je popevalo in zabavalo, da je bilo veselje.

Izrekamo tudi tem potom v imenu odbora cenjeni gospici Roziki Krajncévi hvalo za njeno požrtvovalnost in za njeno brezplačna darila, s katerimi je pripomogla, da je bila zabava še živahnejša in da je društvu prišel tudi pri licitaciji teh daril precejšnji znesek v društveno blagajno. Hvala tudi našem vrlemu narodnjaku in

gostilničarju g. Gregorecu, kateri je brezplačno prepustil prostore in nas s svojo dobro kapljico držal zelo dolgo skupaj.

Vse pa, kateri so bili zadržani, da nas niso mogli posetiti, in čutijo pa z nami, prosimo pristopite še k našemu društvu, podpirajte ga po svojih močeh, ker društvo je res potrebno in podpore vredno.

Upamo, da priredi bralno društvo spet v kratkem kakšno zabavo.

(**Od Sv. Jakobca v Slovenskih goricah.**) (Političen shod.) Slovenci ob meji nikakor ne spimo, nego delamo z vsemi močmi, da si ohranimo svoj obstanek in da rešimo germanizacije, kar se še dá rešiti. Zadnjič smo zborovali pri Sv. Jakobu. Shod jareninskega političnega društva je dosegel krasen uspeh. Govorili so trije govorniki.

Prvi govornik, jareninski kaplan Gomilšek, nam je pojasnil, zakaj smo dolžni ljubiti svoj materni jezik. Dolžni smo ga ljubiti, ker je božji dar, dan nam od Boga. Kdor torej svoj materni jezik zaničuje, zaničuje Boga samega. Ta jezik nas je učila naša mati; njo je dolžen ljubiti vsak otrok, torej tudi materni jezik. Kdor pa ga zaničuje, mater samo zaničuje. Naš jezik je imeniten in svet, v njem se sme brati in pisati tudi sv. maša. To še niti nemškemu jeziku ni dovoljeno. Naš jezik je lep, olikan, miloglasen, ima že dokaj lepo slovstvo. Zraven tega je postavil ednakopravnosti od leta 1867 ednakopraven z nemškim, sam cesar se ga ne sramuje; ako biva med Slovenci, rad kaj izpregovori tudi v slovenskem jeziku.

Drugi govornik, odvetnik dr. Pipuš je govoril o naših političnih terjatvah. Da smo povsod stiskani, so krivi veliko naši uradi, ki so polni naših nasprotnikov; bilo bi za nas bolje, ko bi imeli veliko svojih sinov v uradih. Krivi so naši razni zastopi in zbori, v katerih vsled krivega volilnega reda odločujejo Nemci. Krivični volilni red se mora odpraviti, vpeljati se mora splošna ednaka in neposredna volilna pravica. Število poslancev se mora ravnati po številu prebivalstva. Nasprotniki nam ne dajo potrebnih šol slovenskih. Mi pa terjamo slovenske srednje šole, pa tudi svoje slov. vseučilišče se nam mora sčasoma ustanoviti v Ljubljani. Okoliš graškega višjega dež. sodišča šteje saj toliko Slovencev kot Nemcev, in vendar tudi tam prezirajo naš jezik. Zato se nam naj ustanovi slov. nadsodišče v Ljubljani. V Gradcu smo zaničevani, ne najdemo pravice. Zato terjamo poseben namestniški oddelek pa tudi svoj dež. šolski svet. To so naše terjatve, od teh ne odstopimo nikdar.

Poslušalci so soglasno odobrili te naše zahteve, o katerih je prav poljudno razpravljaval govornik.

Organizator kmetijskih zadrug g. Iv. Kač pa je v navdušeni besedi razložil kmetom potrebo združevanja v kmetijskih zadrugah in pojasnil njih veliko korist. Edina pomoč so dandanes kmetu, ki je na robu propada, zadruge. Z združenimi močmi se še da povzdigniti kmetijstvo in zagotoviti obstanek kmečkemu stanu. Kmetje so razumeli požrtvovalnost govornika in takoj se je osnovala tudi pri nas kmetijska zadruga.

Ko so bile sprejete med splošnim odobravanjem resolucije za podražavljanje celjske policije, za versko šestletno šolo, proti rovanju Nemca Hórvateka, za odpravo vinske klavzule in se je izreklo veselje nad vedno živahnejšo vzajemnostjo in zvezo med Slovenci in Hrvati ter nad edinostjo vseh strank desnice, je predsednik zaključil shod s trikratnim „Živio“ klici na sv. Očeta in svitlega cesarja.

Narodno-gospodarske novice.

Streljanje proti toči.

(Iz Sromelj.)

V „Slovenskem Gospodarju“ z dne 10. av gusa t. l. neki dopisnik iz Žetal trdi, da streljanje proti toči nič ne pomaga, ker toča ravno v obližnju strelne postaje najhujše pobije. Da pravočasno in pravilno streljanje proti toči oblake ne prežene, tej trditvi moramo vsaj mi Sromljani oporekati, zakaj, v našem kraju je streljanje točo letos štirikrat pregnalo. — Posebno zani-

Svoji k svojim!

Pozor!

Svoji k svojim!

Gospodje

kateri želé po najnovjšem angleškem in francoskem kroju napravljene površnike; cestne, salonske in gala-obleke, frake, športne suknje, haveloke, ali tudi druge vsakovrstne obleke za gospode in dečke, izvolijo naj se obrniti na tvrdko

Josip Hočevnar

zaloga in izdelovalnica oblek za gospode in dečke

Graška cesta šte. 23

kjer bodo postreženi v vsakem oziru najbolje in po najnižjih cenah.

—*— Naročila se izvršujejo točno in solidno! —*—

Slabi časi vendar sladkor — zastonj!

Kdor pri meni 5 kg Portoriko-kave à 1.95 gld. s poštnino vred po vsaki pošti naroči, dobi 5 kg sladkorja — zastonj! —

Le pri

Ivanu Sajovic-u

v Građcu, Murplatz št. 1
pri „črnem psu“.

(299) 5—4

Kot hišni oskrbnik

želi stopiti v službo mlad mož, kateri je zmožen tudi vsako gospodarstvo samostojno voditi, in je tudi v vrtnarstvu izurjen.

Isti sprejme tudi službo graščinskega oskrbnika z večletno prakso, ter dobrimi spričevali, ker je služil že pri mnogih veleposestvih v največjo zadovoljnost.

Nastop službe lahko takoj. — Naslov pove upravnništvo tega lista. (306) 2—2

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“ Građec, poste restante. (155)

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadružni deleži gld. 45.080. — Promet od 1. oktobra 1898 do 1. oktobra 1899 gld. 2,058.685.94. — Skupna aktiva gld. 302.643.53.

Sprejema: hranilne vloge po 4½%, vloge na tekoči račun po 3½% od dneva vložitve do dneva vzdige.

Izposoja se na menice in na personalni kredit proti obrestim po 5% do 6% brez kakih stroškov.

Urađuje se vsaki dan ob navadnih uradnih urah: Dvorski trg šte. 3.

(315) 6—2

Hotel Liebald

Dragotin Doljan v Zagrebu.

Popolno renoviran hotel. — Krasne prostorne sobe. — Največji komfort. — Voz omnibus pri vsakem vlaku. — Cene primerno nizke. — Pristna hrvatska in inozemska vina. — Prava, okusna hrvatska kuhinja.

Rojakom Slovencem priporočam se za mnogobrojni obisk. Vsakdo, ki je obiskal moj hotel, bil je zadovoljen.

Z velespoštovanjem

Dragotin Doljan, hotelir.

(284) 10—6

Oelzova kava

je vsak dan bolj priljubljena ker napravi zdravo, slastno in tečno, užitno in hranilno.

Rdeči zavoji z belim trakom.

„Svoji k svojim!“

C. i. kr. priv. tvornica,

brizgalnic, cevij in

kmetijskega orodja

R. A. Smekal
v Cechu na Moravskem

Podružnica

Zagreb

nudi

sl. gasil. društvom brizgalnice vsake vrste s patentom proti zmrzlini cevij in opreme. Posestnikom kmetijske stroje ter peronopora-škropilnice, slednje po 11 gld. komad franco vsaka pošta. Plačila tudi na obroke. Prekupcem zdaten rabat.

Podružnica Zagreb.

Jakob Volovec

trgovina z mešanim blagom
v Ljutomeru

prodaja čisti, najfinejši med kg po 60 kr. po povzetju brez posode, prodajal bom tudi najfinejše izdelane, pristno voščene sveče po najnižji ceni, katere posebno priporočam častitim duhovnikom; zgotovljene bodo meseca listopada t. l. Priporočam tudi vsem okoličanom Ljutomera svojo bogato zalogo vsakovrstnega manufakturnega in špecerijskega blaga po najnižjih cenah, tako, da v vsakem oziru lahko opravičim dano mi zaupanje.

(308) 2—2 Spoštovanjem

Jakob Volovec.

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“ priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilice, tisočrože, malisno štupo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češplje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Kupujem zgodnji kakor tudi pozni hmelj.

„Kmetijska zadruga v Žalcu“ naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri še niso njeni udje, da se dobi umetni gnoj, kompost in tomaževa žindra, kakor živinska sol, pri Antonu Kolencu, trgovcu v „Narod. domu“ v Celju, kamor se obrnejo naj neudi zadruga.

„Kmetijska zadruga za Spodnještajersko“ vknjiž. zadruga z omejenim poročtvom v Žalcu.

Kupim vsake vrste jabolka.

Kupim vsake vrste jabolka.